

zal wor-
enen, dan
voor hen,
ndige be-
is van

de Doop
re Doop
ad uitver-
ik uitver-

een echte
oof staan,
niet meer
le synode,
de Doop

niets aan
chte Doop
was, heb
ners reeds

, die staat
wat heeft
?"

Doop zoo

arvan. Men

aag willen
t aan uw

echt. Maar
en hij naar
moet?

n, dat doe
ijn Doop".
eft Chris-
wel zoudt
dan in te
nooit meer
doen.

n dag ren-

h telkens)

terug! En
begrijpen!
later nog,
klimmende
t hij aldus
onderzoek
nades vóór
ynodes
elfde resul-
Smilde's
onthouden!
lat „de be-
uigend" en
historische

le vind ik,

f. Dijk den
„n rasechte
eft van zijn
m kan niet
t verdiedigd,
d was tot
che erfenis,
er Afschei-
le Smilde's
oorvechters
us ook van
e inrichting
„doleerende
in Liebchen

kan zeggen,
erking: het
honden? Ik
zou toch in
sympathie
punt inzake
s, bloed en
e opmerking
laat immers
as", „bloed"
zien van de
d naar „B"
lijk óók niet
ms alleszins

het zacht te
hrijft in zijn
dit: „Ik ben
in dit resul-
ingebracht,
allen worden
zetten we wel
we rekening

ziet ge voor u liggen de boosheid van uw leven. Gij
ziet uw zonden, niet alleen van den laatsten tijd, maar
van uw gansche leven; de zonden van uw jeugd; uw
verborgen zonden, uw openbare zonden.

Gij ontroert ervan.

Denkt dan aan uw Doop — luistert naar de spraak
van God in die sprankelende druppels.

„Zie", zegt de Heere, „zooals hier uw lichaam met
water gewasschen wordt, zoo reinig ik u van al uw
zonden. Ik wasch u rein.

Ik doe weg al die boosheid. Alles, alles, hoe zwart,
hoe vuil. Alsof gij nooit zonde had gedaan. Blank als
een bloem".

Dat is zoo machtig vertroostend; dat drijft een
zucht van verlichting uit het hart. Dat doet ons her-
ademen. O, ja, het is erg, zoo erg met ons; maar God
maakt het in orde; om Christus' wil.

Wij behoeven niet meer bang te zijn om de wille
van die zonden, die vele, die zwarte zonden; afgewas-
schen, rein.

Daar zijn oogenblikken, waarin het ongeloof in ons
hart zich roert en het geloof van den troon wil drin-
gen.

O, neen, wij laten niet los, maar het is zwaar.

Zooals een boom nog wel de wortels in de aarde
houdt, maar trilt door den storm, die daartegen aan-
slaait en hem tracht te ontwortelen, zoo heeft de boom
van ons geloof in den storm, dien dat booze ongeloof
van onzen ouden mensch daar tegenaan jaagt.

Dan zullen wij zien op onzen Doop.

„Zie", zegt God, „zoo waar als gij hier gedoopt wordt
met water, zoo waar geef ik u de vergeving der zon-
den en het eeuwige leven. Ik zweer u dat. Gij behoeft
daar nooit aan te twifelen. Gij moogt daar nooit aan
twifelen. Ik geef het u".

Dat zal u machtig steunen. Als gij daaraan denkt,
dan zal het ongeloof, dat zich wilde laten gelden te-
ruggedrongen worden, het wordt stil in u en uw ge-
loof zal daar weer in die stilte staan, rustig, glan-
zend, bloeiend en uw hart met vreugde vervullen.

Gij merkt in uw leven de macht van de nog in u
overgebleven zonde.

Het is een worsteling van dag tot dag.

Als gij 's avonds in uw bed ligt zucht gij tot den
Heere en zegt: „Och Heere, hoe houd ik het uit".

En 's morgens als gij het leven weer ingaat is daar
weer die zelfde strijd, die zelfde vrees.

Denkt dan aan uw Doop.

In dien Doop heeft de Heere het u verzekerd, dat
Hij, zoo waar als uw lichaam met water gewasschen

moeten houden met een bestrijding à tout prix". De
oude rominen zouden, als ze dit konden lezen, onge-
twijfeld zeggen: in cauda venenum. Het welk, over-
gezet zijnde, is: in den staart zit het vergif. Toen ik
dat laatste zinnetje las, dacht ik — zooals bij zoo heel
veel van wat door onze synodale broeders tegenwoor-
dig gezegd en gedaan wordt — aan Dr. Kuyper. In
een debat met een van zijn irenische broeders
vraagde hij eens op een bepaalde opmerking, dat
hem dat woord, rechtstreeks komend uit het hart,
veel meer waard was dan een lang betoog. Want de
gesteldheid van het hart beslist ten slotte over onze
houding in alle ding! En zou men dan niet graag een
toon juist van dat hart willen vernemen? Wat kan
ons liever zijn dan dat? Aan dat woord van Kuyper
dacht ik. Want komt dit woord van Prof. Dijk ook
niet uit het hart? Maar — het spijt me, dat ik het
zeggen moet — het komt uit een hart, dat ten aanzien
van deze zaak niet klopt zooals het kloppen moet.

Ja, het boek van Dr. Smilde begint zijn opmarsch
naar het erf der gereformeerde kerken wel zeer
triomfaal! Want niet alleen bereidt Prof. Dijk het
met breeden zwier den weg — hij is bovendien de
opperceremoniemeester van een heelen stoet, die zich
met innig welbehagen om het boek van Smilde ver-
zamelt. (Ds. Veldkamp zei eens met het oog op een
soortgelijk verschijnsel: een heele meute, maar
dat wil ik niet zeggen — het is niet vriendelijk). Ach-
ter Dr. Smilde aan — ja achter Smilde aan, want
wie nu komen hebben de zaak niet zelfstandig bestu-
deerd zooals Prof. Dijk, die daarom, en dan heelemaal
alleen, mag vóórroepaan — wandelt b.v. De Wiersinga,
u weet wel die van Leiden. (Tusschen twee haakjes:
Dr. Smilde geeft in zijn boek ook nog een, wel wat
geflatterd, jeugdportret van hem. Dat moet u beslist
eens even bekijken. Het is te vinden op pag. 321.
Onder ons gezegd en gezwegen: wat is die Wiersinga
veranderd sinds dien tijd!!! Ja, natuurlijk! alléén aan
den buitenkant). De Wiersinga nu roept in den stoet,
dat Smilde een „standaardwerk" gaf. Hij zegt verder
dat zijn jeugdportret goed gelijkt en spreekt dan als
zijn oordeel uit, dat de „heengegane A-broeders" het
boek van Smilde nu eens moeten lezen en dat „hun
voormannen" er „een heele kluit" aan zullen hebben
„om wat de predikant van Edam rustig voor ons
neerzet, te kunnen weerleggen". (Ik moet al weer wat
tusschen haakjes zetten, nu om misverstand te voor-
komen: het woord „heengegane" door Dr. Wiersinga
gebezigd is blijkbaar een woord uit het ons uiteraard
vreemde leidsch-kerkelijke jargon — in de gerefor-
meerde kerktaal beteekent het ongetwijfeld: uitge-
worpen, weggestooten). Na Dr. Wiersinga komt Dr.
Bouwmeester. Ook al zoo 'n „veranderde" dominee.
Bouwmeester is voorzichtiger. Hij zegt van het nieuwe

werd, u geeft niet alleen de rechtvaardigmaking, maar
ook de heiligmaking. Dat Hij u geeft dat machtige
heil, dat ge, al hebt gij in dit leven ook nog met de
zonde te strijden, toch eenmaal volmaakt heilig voor
Hem zult staan; dat heil, dat ge nu reeds, bij alle
aanvechting, toch in beginsel van de verdorvenheid
bevrijd, niet meer machteloos aan haar zijt overgele-
verd, maar dat gij kunt wederstaan en — overwinnen.

Ziet, als gij die prediking van den Doop hoort, dan
schept gij weer moed, dan valt uw moedeloosheid van
u af, want gij weet: „het is geen verloren zaak, de
overwinning is zeker."

Gij zult moeten toestemmen, dat gij dikwijls niet
veel van uw leven maakt. Daar komt weinig van uw
strijden tegen de zonde. Gij zijt in uw werk bezig niet
anders dan als een wereldling; een stukje brood, een
goede positie, dat is alles, waar het u om gaat.

Alles even platvloersch en aardsch; dat geeft u een
gevoel van moedeloosheid en ingezonkenheid.

„Wat is mijn leven", zegt ge; „waarvoor dient al
dat, getob en gescharrel al den dag opnieuw; wat waar-
de heeft het?"

Denkt dan aan uw Doop. Bedenkt, dat God de Heere
u toen Zijn merk- en veldteeken heeft gegeven, u Zijn
uniform heeft aangekleed.

Zoodra gij daardoor aangeraakt zijt, zult gij alles
anders zien worden. Dan zult gij verstaan, dat gij staat
onder een Goddelijke roeping; dat uw leven moet zijn
een strijden tegen de zonde, tegen de macht van den
duivel in heel het leven, dat gij ook in uw allereen-
voudigste werk, dat doende naar den wil des Heeren,
bouwen zult aan Zijn Rijk, aan Zijn Wereld, naar het
Nieuw Jeruzalem toe.

Dat zal over uw gansche bestaan hemelsche glorie
leggen, dat zal u moed en veerkracht en ijver geven.

En als tenslotte de dood komt, dan nog zal, in het
laatste oogenblik, de gedachte aan den Doop, waarin
Hij, Die niet liegen kan, u verzekerde, dat Hij u het
eeuwige leven gaf, u vasten grond geven onder uw
voet, waarop gij staan kunt en stappen door de rivier
van den dood.

Hoe anders zou ons leven zijn, hoeveel meer een
waarachtig Christelijk leven als de Doop ophield voor
ons te zijn een dood kapitaal, een memoriepost in ons
levensboek om te wezen levende rijkdom, dagelijksch
brood.

Daar moet het naar toe, dat zij de vrucht van onzen
strijd over Verbond en Sacrament.

D. v. D.

boek: „Soms is zijn critiek heel sterk en juist". En hij
laat er op volgen: „Of hij hierbij zich van alle een-
zijdigheid heeft vrij gemaakt durf ik niet beweren".
Hier en daar plaatste De B. een critische noot. Maar
toch heeft hij ook alle lof. De collega van Dr. Bouw-
meester, Dr. Meyster, is weer zonder etnige reserve
„weg" van Smilde. Hoor maar eens:

„Wie nu werkelijk met kennis van zaken en een
oordeel des onderscheids mee wil spreken over de
vraagstukken die achter het kerkelijk conflict lig-
gen, moet dit boek goed bestudeeren. De holheid en
voosheid van vele pamfletten, die dienden om prose-
lieten te werven, voor schismatieke groepsvorming,
komt hier zoo duidelijk aan den dag. Bijzonder gaat
het hier over de vraag: hoe hebben de Kerken der
Afscheiding en haar voormannen geoordeeld over
de onder ons aanhangige, brandende vraagstukken,
en staat het werkelijk zoo dat de laatste Synodes
de confessioneele gevoelens van deze „vaderen"
feitelijk veroordeeld hebben?"

Er zijn vele broeders en zusters van „voormalig
A" die zich dit zand in de oogen hebben laten bla-
zen; laten ze nu ook den moed hebben, hun oogen
eens uit te wasschen, en met ernst na te gaan of ze
geen verdichte fabelen zijn gevolgd. Als ze dit boek
van Dr. Smilde werkelijk eens goed doorgenomen
hebben, en dan nóg durven zeggen: ik blijf bij mijn
gevoelen, ja, dan houdt alles op, dan is de kwaal
ongeneeslijk, dan is ook elke argumentatie over-
bodig geworden.

Dr. Smilde schrijft in 'n milden en nobelen toon,
gelijk bij wetenschappelijk werk past, hij bestrijdt b.v.
met eerlijke en onbezoedelde wapenen „Rondom 1905"
op overtuigende en onweerlegbare gronden, zoodat
men denkt: een knap man, die daar nu iets steek-
houdends tegen in kan brengen, maar hij bezigt
geen enkel woord dat pijn doet of in zijn scherpte
niet toelaatbaar is. Over de verschijning van dit
uitnemend werk, waarbij prof. Dijk een oriën-
teerende en prijzende voorrede schreef, kunnen we
ons dus van heeler harte verblijden.

Zulke studies brengen ons verder. Hier vinden we
De Cock, Kuyper, Bavinck en de mannen der af-
scheiding zooals zij werkelijk waren. Wie hun ge-
voelens wil kennen, aanvaarden, of verwerpen, die
kan hier zijn wijsheid vergaren. We zijn zeer be-
nieuwd welke tegenargumenten tegen dit blindend
betoog zullen worden ingebracht.

Voortaan moeten we bij onze polemiek met een
broeder van divergeerend inzicht, beginnen met te
vragen: hebt u Dr. Smilde's boek al bestudeerd?

Zoo niet, doe dit dan eerst, en laten we daarna
praten".

Met één opmerking van Dr. Meyster ben ik het alvast
roerend eens, n.l. dat het Inderdaad gaat over de

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

UIT AMERIKA. IV.

Wij wezen op het groote gevaar waaraan de gere-
formeerde kerken van Amerika onderhevig zijn, het
gevaar van een uitslijten der gereformeerde theologie
en een overnemen van het religieus-amerikanisme, met
het „Jesus saves" tot inslag, en een afkeer van een
dogmatische fundatie tot gevolg.

In vele amerikaansche kerken, die ik bezocht, vindt
men hiervan de symptomen aanwezig. Soms in klein-
heden openbaart zich dat. Zoo b.v. in het gemis aan
bijbels in de kerken. Ieder heeft een dik gezangenboek,
maar heel weinig komt het voor, dat men over een
bijbel beschikt om het Schriftgedeelte, dat door den
predikant wordt voorgelezen, mee te lezen. Ook de
prediking heeft in vele kerken het eigen gereformeerde
karakter verloren. De tekst dient meestal als 'n kapstok
waaraan men hetgeen men meent te moeten zeggen
ophangt. Ik hoorde tot nu toe niet anders dan wat
wij noemen „exemplarische" preeken, waarbij van de
juiste bedoeling van den tekstinhoud heel weinig te-
recht kwam. Wat men zeggen wil heeft dan nog wel
een goede bedoeling, men ziet de zwakke plekken wel
in het kerkelijke leven en soms wordt daar heel scherp
op gewezen, maar het WOORD komt er niet bij tot
zijn recht, omdat men niet den inhoud van het WOORD
brengt, maar een tekst gebruikt als aanleiding om te
gaan zeggen wat men meent te moeten zeggen. Dit
ontneemt natuurlijk aan de Woordbediening alle klem.
Het wordt de dominee die iets zegt, niet meer het
WOORD zelf spreekt tot de gemeente, het is geen
WOORD-dienst meer. Een gevolg is dat de gemeente
aan geestelijke ondervoeding gaat lijden. En men kan
die ondervoeding ook duidelijk waarnemen in de onder-
linge gesprekken. Er is een ontstellende onkunde op
het terrein van kerkbegrip, exegese, dogmatiek, enz.
De besprekingen op de vergaderingen van de man-
nenverenigingen blijven oppervlakkig. Men praat
breedvoerig over een tekst, zonder de Schrift te zien.

Het is dan ook een der groote mankementen van het
amerikaansche gereformeerde leven dat men niet meer
studeert. Ik heb in de vele woningen waarin ik vertoef
heb, er speciaal op gelet of er boeken in huis waren,
en zoo ja, welk soort boeken. En men krijgt een gevoel

vraag hoe de Kerken der Afscheiding over de
hangende kwesties hebben geoordeeld. Ja, daar moeten
we nog eens over praten!

Na de recensie van Dr. Meyster kreeg ik het kerk-
blad van Haarlem onder oogen. Och, och, wat is ook
dat anders geworden! Vroeger werd daarin de lot-
trompet gestoken op Dr. Woelderink dat het een lieve
lust was. En dan heelemaal niet door den dominee die
later naar Utrecht is gegaan. Neen door Dr. Boeljinga
zelf! Echt waar! En wat kon hij prachtig te keer gaan
tegen de opkomende hiërarchie. Hij raakte dan com-
pleet in vuur.

Weet u nog wel hoe hij H. H. telkens te pakken had?
Helaas — allemaal verleden! Van der Palm zei, toen
hij lofredenaar op koning Willem I was geworden en
men hem voorzichtig aan zijn bewogen patriotentijd
en zijn dankstonden voor de bevrijding van de tyran-
nie der Oranjes in 1795, herinnerde; och ik heb in
mijn jeugd wel eens wat tusschen. Dit wéér tusschen
twee haakjes. Dr. Boeljinga zingt dan de volgende
cantus laudis:

„Onder den stortvloed van brochures, die de
laatste jaren onze kerken binnenkletterden, was er
ook een van Dr. B. Holwerda, Dr. R. J. M. van Dr.
C. Veenhof: „Rondom 1905". Dit propaganda-
geschrift moest dienst doen om de meeningen der be-
zwaarden als de echte vertegenwoordiging der A-
richting te staven tegenover de zoogenaamde
Kuyper-theologie.

Met den gloed van vurige bezieling en branden-
den ijver werd dit werkje aangeprezen en nog aan-
bevolen als het afdoend bewijs van het recht van
de zaak der bezwaarden. En vooral de kinderen der
scheiding werden er mee bewerkt, om hun te over-
tuigen, dat zij allen behoorden mee te doen en mee
te gaan. Te goeder trouw hebben velen in den lande
zich daardoor laten verschalken.

Onder het lezen heeft toen echter menigeen al
gevoeld dat hier in veel opzichten aan de historie
geweld werd aangedaan. Tot een aparte, diepgaande
bestrijding kwam het echter nog niet.

Die wordt nu in dit werk door Dr. Smilde geboden.
Daarbij worde direct vooropgesteld, dat Dr. Smilde
herkomstig is uit een rasechte A-familie, die zelf te
Kampen heeft gestudeerd. Van vooringenomenheid
kan hij dan ook zeer zeker niet beschuldigd worden.

Welnu, achtereenvolgens stoot hij, met weten-
schappelijke rust en scherpzinnigheid, na diepgaande
studie, alle kegels op de baan der 3 genoemde
heeren omver".

Toen ik dat las herkende ik wel den stijl! Ik hoor
het Boeljinga zeggen: binnenkletteren. Wie kan dat als
hij? Maar den m a n herken ik niet meer. Of - toch wel?

En nu is het voor deze week genoeg. Volgende week
over het boek zelf.

C. V.